

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2019(95)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΩΜΕΓΑ CH», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΩΜΕΓΑ CHANNEL LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Ιανουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Ο κ. Τάσος Κυρμίτσης, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών 24(2)(δ) και 24(2)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

24.-(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές.

(δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομηνίας **3.10.2019**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία **1-2**:

- 1.** Στις **15.5.2019**, μεταξύ των ωρών **20:10 - 21:05**, κατά τη διάρκεια του δελτίου ειδήσεων, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**OMEGA CH**», μετέδωσε ρεπορτάζ, κατά τη διάρκεια του οποίου προβαλλόταν επανειλημμένα βίντεο με σκηνή βίας (χειροδικία καθηγητή σε μαθήτρια, η οποία του ανταποδίδει το κτύπημα), ακατάλληλης για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγει τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, χωρίς την οποιαδήποτε οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική),

κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια ρεπορτάζ με τίτλο «ΣΑΛΟΣ ΜΕ ΒΙΝΤΕΟ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΕΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΑ ΚΤΥΠΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ», συνολικής διάρκειας 2'12'' περίπου, προβαλλόταν επανειλημμένα βίντεο, στο οποίο διακρίνεται ένας άνδρας να χαστουκίζει ένα κορίτσι, το οποίο του ανταποδίδει το κτύπημα. Στη συνέχεια, ο άνδρας προχωρεί σηκώνοντας απειλητικά το χέρι του προς το κορίτσι, το οποίο οπισθοχωρεί. Τα πλάνα του βίντεο υπέστησαν τεχνική επεξεργασία (θόλωμα εικόνας – blurred focus), όμως η χειροδικία φαινόταν καθαρά. Το βίντεο μεταδόθηκε τέσσερις (4) φορές σε ολόκληρη την οθόνη και τρεις (3) φορές στο ήμισυ της οθόνης (συνολικά 1'18'' περίπου).

2. Στις **15.5.2019**, μεταξύ των ωρών **20:10 - 21:05**, κατά τη διάρκεια του δελτίου ειδήσεων, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**OMEGA CH**», μετέδωσε ρεπορτάζ που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, καθώς κατά τη διάρκειά του προβαλλόταν επανειλημμένα βίντεο με σκηνή βίας εναντίον παιδιού (χειροδικία καθηγητή σε μαθήτρια, η οποία του ανταποδίδει το κτύπημα), χωρίς να λάβει ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του, κ. Ανδρέα Χάσικου, ημερομ.**29.10.2019 (Παράρτημα Α)**, υπέβαλε γραπτώς τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται δε ότι, ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του υπό αναφορά προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **15.5.2019**, μεταξύ των ωρών **20:10 – 21:05**, κατά τη διάρκεια του δελτίου ειδήσεων, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**OMEGA CH**», μετέδωσε ρεπορτάζ:

- κατά τη διάρκεια του οποίου προβαλλόταν επανειλημμένα βίντεο με σκηνή βίας (χειροδικία καθηγητή σε μαθήτρια, η οποία του ανταποδίδει το κτύπημα),

ακατάλληλης για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγει τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, χωρίς την οποιαδήποτε οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική), κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) **(υποστοιχείο 1)** και

- που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, καθώς κατά τη διάρκειά του προβαλλόταν επανειλημμένα, βίντεο με σκηνή βίας εναντίον παιδιού (χειροδικία καθηγητή σε μαθήτρια, η οποία του ανταποδίδει το κτύπημα), χωρίς να λάβει ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) **(υποστοιχείο 2)**.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων, εκτίθενται στις σελ. 2–3 της παρούσας απόφασης).

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως αυτοί καταγράφονται στην επιστολή του Δικηγόρων του ημερομ.29.10.2019, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, η Αρχή ξεκαθαρίζει ότι σε καμία περίπτωση δεν έχει καταδικάσει τη μετάδοση της είδησης αυτής καθ' εαυτής, αλλά τον τρόπο προβολής της. Εξάλλου, η Νομοθεσία είναι απόλυτα σαφής αναφορικά με τις σκηνές βίας και την προστασία των ανηλίκων και επομένως ο οργανισμός όφειλε να περιορίσει τα όρια της μετάδοσης στο βαθμό που να εξυπηρετούν την είδηση και να προστατεύουν τους ανήλικους. Ειδικότερα για την προστασία των ανηλίκων, ο Νομοθέτης έχει προνοήσει, ώστε σε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους ή που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών να προηγείται αυτών οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση. Επίσης, η επανειλημμένη προβολή της υπό αναφοράς σκηνής βίας εναντίον παιδιού, πιθανόν να προκάλεσε φόβο στους τηλεθεατές και το εν λόγω ρεπορτάζ δεν προπαρασκευάστηκε με ευαισθησία. Η Αρχή κρίνει ότι έστω και να υπήρξε αλλοίωση της εικόνας, εντούτοις η άσκηση βίας ήταν καθ' όλα ευδιάκριτη στους τηλεθεατές. Στις 15.5.2019, κατά τη διάρκεια ρεπορτάζ με τίτλο «ΣΑΛΟΣ ΜΕ ΒΙΝΤΕΟ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΕΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΑ ΚΤΥΠΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ», συνολικής διάρκειας 2'12'' περίπου, το βίντεο μεταδόθηκε τέσσερις (4) φορές σε ολόκληρη την οθόνη και τρεις (3) φορές στο ήμισυ της οθόνης (συνολικά 1'18'' περίπου). Η Αρχή θεωρεί ότι η επανειλημμένη προβολή του συγκεκριμένου βίντεο, δεν εξυπηρετούσε κανένα σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα αναπαρήγαγε τη βία, με απώτερο σκοπό την τηλεθέαση.

Επιπρόσθετα, η επαναλαμβανόμενη προβολή του βίντεο προσέδιδε δραματοποίηση στο γεγονός, αγγίζοντας και ενδεχομένως θίγοντας τις ευαισθησίες των τηλεθεατών. Ως εκ τούτου, παρόλο που η δημοσιοποίηση της είδησης αυτής καθ' αυτής δεν είναι κατακριτέα, εντούτοις, η ενημέρωση μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την επαναλαμβανόμενη προβολή του υπό αναφορά βίντεο, η οποία δεν προσέφερε στην είδηση, ούτε βοήθησε στην πιστοποίηση της αλήθειας, ούτε συνέβαλε στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η αυστηρότητα, με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Περαιτέρω, και όσο αφορά στις αναφορές του Δικηγόρου του οργανισμού περί των ελευθεριών που προσδίδονται από το Α10 της ΕΣΔΑ αλλά και περί ισοζυγίου μεταξύ της ελευθερίας της πληροφόρησης (ελευθερία της έκφρασης) και του ιδιωτικού βίου, η Αρχή σημειώνει ότι στην παρούσα Υπόθεση δεν εξετάζεται η μετάδοση της είδησης αυτής καθ' εαυτής ούτε και θέματα προστασίας ιδιωτικού βίου αλλά η μη τήρηση των Κανονισμών 24(2)(δ) και 24(2)(ε) των Κ.Δ.Π.10/2000. Ως εκ τούτου, οι πιθανές παραβάσεις είναι συγκεκριμένες και σαφείς και οι απόψεις του οργανισμού που αφορούν στις πιο πάνω ελευθερίες, δεν αναιρούν την ευθύνη του οργανισμού ως προς τη συμμόρφωση του με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών, ούτε και επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την παρούσα υπόθεση ή/ και την απόφαση της Αρχής. Τονίζεται επίσης ότι, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης επ' ουδενί επιθυμεί να σταθεί τροχοπέδη στην ελευθερία της έκφρασης. Τουναντίον, είναι σθεναρός υποστηρικτής αυτής, όταν αυτή ασκείται στα πλαίσια που επιτρέπει η ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και η ώρα μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής

Δημοκρατίας καθώς και από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη θέση του δικηγόρου του οργανισμού, όσον αφορά τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μία σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία. Παρόλα αυτά υπογραμμίζει και την αρχή σεβασμού του τηλεθεατή/ ακροατή αλλά και της ευθύνης του οργανισμού να διασφαλίζει ότι τα προγράμματά του βρίσκονται στο πλαίσιο που καθορίζεται από τη Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού, όπως αυτός καταγράφεται στην προτελευταία παράγραφο της επιστολής του Δικηγόρου του, η Αρχή θεωρεί ότι ο Κανονισμός 24(2)(ε) των Κ.Δ.Π.10/2000, είναι σαφής και ξεκάθαρος και από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης διαφαίνεται ότι η επανειλημμένη προβολή του επίμαχου βίντεο, σαφώς δεν δείχνει προπαρασκευή ρεπορτάζ με ευαισθησία.

Όσον αφορά δε στον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι οι υπό διερεύνηση παραβάσεις έλαβαν χώρα μόλις 20 λεπτά πριν τη λήξη της οικογενειακής ζώνης, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι στην παρούσα Υπόθεση δεν εξετάζεται η ώρα μετάδοσης της είδησης, ήτοι εντός οικογενειακής ζώνης, αλλά η μη τήρηση των Κανονισμών 24(2)(δ) και 24(2)(ε) των Κ.Δ.Π.10/2000. Ως εκ τούτου, οι πιθανές παραβάσεις είναι συγκεκριμένες και σαφείς και η πιο πάνω αναφορά του οργανισμού, δεν αναιρεί την ευθύνη του οργανισμού ως προς τη συμμόρφωση του με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών, ούτε και επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την παρούσα υπόθεση ή/ και την απόφαση της Αρχής.

Επιπλέον, σχετικά με τη θέση του οργανισμού ότι *πριν την δημοσίευση του ρεπορτάζ στα πλαίσια του οποίου προβλήθηκε και σχετικό βίντεο, ο παρουσιαστής του Δελτίου προέβη σε έμμεσες λεκτικές προειδοποιήσεις αναφέροντας ότι το βίντεο προκαλεί «ΣΟΚ», ενώ ταυτόχρονα το βίντεο συνοδευόταν και με γραπτή λεζάντα «ΣΑΛΙΟΣ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΕΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΑ ΚΤΥΠΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ»,* δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Τόσο η αναφορά του παρουσιαστή του Δελτίου Ειδήσεων στην εισαγωγή του για την εν λόγω είδηση, στην λέξη «ΣΟΚ», όσο και η λεζάντα που συνόδευε το επίμαχο ρεπορτάζ δεν αποτελεί προειδοποίηση, είτε έμμεση είτε άμεση, ότι οι σκηνές ή/ και το βίντεο που θα ακολουθήσει είναι ακατάλληλο για ανήλικους ή πιθανόν να θίξει ευαισθησίες.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των των **Κανονισμών 24(2)(δ) (υποστοιχείο 1)** και **24(2)(ε) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 57/2019(95)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «OMEGA CH», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «OMEGA CHANNEL LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 9 Σεπτεμβρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 8 Ιανουαρίου 2020, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **Κανονισμού 24(2)(δ)** και **24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει τα εξής:

24.-(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές.

(δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική)·

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **17/2/2020** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, θα έπρεπε να τις υποβάλει το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμούσε να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, κλήθηκε όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Τέλος, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του, κ. Ανδρέα Χάσικου, ημερομ. **24/2/2020 (Παράρτημα Α)**, υπέβαλε τις θέσεις / απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Σχετικά με τις θέσεις του οργανισμού όπως αυτές διατυπώνονται στην επιστολή του δικηγόρου του οργανισμού με ημερομ. 24/2/2020, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς και/ή στις θέσεις του οργανισμού σε σχέση με την αρχή της αναλογικότητας, η Αρχή ουδόλως τους αμφισβητεί. Η Αρχή, επισημαίνει

στον οργανισμό ότι, σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, ακολουθεί πιστά τις αρχές που επιβάλλει η φύση της ως διοικητικό όργανο και οι οποίες προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(Ι)/99, συμπεριλαμβανομένης και της αρχής της αναλογικότητας. Η Αρχή, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση και λαμβάνει υπόψη της, τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων έκαστης υπόθεσης που εξετάζει και για την οποία καλείται να αποφασίσει.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *«Στις παραβάσεις που κρίθηκε ο σταθμός ότι παραβίασε, η Αρχή θα πρέπει να λάβει ως ελαφρυντικό στοιχείο το γεγονός ότι η προβολή του διαπληκτισμού του καθηγητή με την μαθήτριά δεν αποκαλύφθηκαν οι ταυτότητες των εμπλεκόμενων και το γεγονός ότι αν δεν αναφέρετο ως διαπληκτισμός μεταξύ καθηγητή και μαθήτριας δεν θα αποκαλύπτετο το γεγονός ότι εμπλέκετε ανήλικο πρόσωπο»*, η Αρχή επισημαίνει ότι στην παρούσα Υπόθεση δεν εξετάζεται η αποκάλυψη ταυτότητας των εμπλεκόμενων μερών του υπό αναφορά συμβάντος, αλλά η μη τήρηση του Κανονισμού 24(2)(δ) και 24(2)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000). Ως εκ τούτου, οι παραβάσεις είναι συγκεκριμένες και σαφείς και η πιο πάνω αναφορά του οργανισμού, δεν αναιρεί την ευθύνη του οργανισμού ως προς τη συμμόρφωση του με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών, ούτε και επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την παρούσα υπόθεση ή/ και την απόφαση της Αρχής. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι η Αρχή εξετάζει την παρούσα υπόθεση λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα πραγματικά γεγονότα που περιγράφονται αναλυτικά στην απόφασή της με Αρ.Φακ. 57/2019(95) και ημερομ. 8/1/2020 (σελ. 2-4). Η υπόθεση (π.χ. αν δεν αναφέρετο, τότε δεν θα αποκαλύπτετο) δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντικό στοιχείο καθώς δεν είναι τίποτα άλλο εκτός από υπόθεση. Όσον αφορά στο γεγονός ότι δεν αποκαλύφθηκαν οι ταυτότητες των εμπλεκόμενων, η Αρχή υπογραμμίζει ότι δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντικό στοιχείο αλλά, αντιθέτως, στο υποθετικό σενάριο που θα είχαν αποκαλυφθεί, θα αποτελούσε επιπρόσθετα σημαντικό επιβαρυντικό στοιχείο.

Επίσης η Αρχή χαιρετίζει την παραδοχή του οργανισμού ότι *«η επαναληπτική προβολή ήτο αχρείαστη»* καθώς και την δέσμευσή του ότι *«στο μέλλον θα αποφύγουν την επανάληψη και προβολή παρόμοιων περιστατικών»* και σημειώνει ότι ευελπιστεί ο οργανισμός να έχει αντιληφθεί τους πραγματικούς λόγους που η συγκεκριμένη πρακτική δεν προσθέτει τίποτα στην πραγματική ενημέρωση του κοινού. Τέτοιες

πρακτικές γίνονται μόνο για λόγους τηλεθέασης, εντυπωσιασμού και επίδρασης επί των αισθήσεων των τηλεθεατών (sensationalism).

Επιπλέον, σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Οι παραβάσεις του Κανονισμού έγιναν μόνο μια φορά, στις 15/5/2019, και δεν έγινε επανάληψη προβολής του βίντεο», η Αρχή τον απορρίπτει αφού συγκεκριμένα, εξετάζεται υπόθεση παραβάσεων του υπό αναφορά Κανονισμού από τον εν λόγω οργανισμό για την επανειλημμένη προβολή του επίμαχου βίντεο και στις 16/5/2019, στο πλαίσιο μετάδοσης σχετικού ρεπορτάζ κατά τη διάρκεια του προγράμματος «ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΡΑ» (Αρ. Υποθ.61/2019(95)). Ειδικότερα, η υπόθεση με Αρ. Φακ. 61/2019(95) αφορά ακριβώς στις ίδιες παραβάσεις κανονισμού όπως και η παρούσα υπόθεση. Χαρακτηριστική είναι η περιγραφή που περιέχεται στον σχετικό Πίνακα Α' της υπόθεσης 61/2019(95) και ημερομ. 2.10.2019:

«Ο. Σωκράτους: Επανερχόμαστε τώρα στο θέμα με την πυρκαγιά στο σχολείο αυτό που εκτυλίχτηκε το περιστατικό όπου εκπαιδευτικός χειροδίκησε εναντίον μαθήτριας. Και υπάρχουν και άλλα θέματα, γιατί πέραν από τις σημερινές δηλώσεις του Υπουργού της παιδείας ότι θα τοποθετηθεί φρουρός, είχαν προκύψει και άλλα περιστατικά στο παρελθόν. Σε σχέση με το συγκεκριμένο επεισόδιο έγινε και ένα άλλο περιστατικό χτες. Ο κύριος Παντελής Νικολαΐδης θα μας δώσει τις λεπτομέρειες, ο αντιπρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ για το τι ακριβώς εκτυλίχτηκε χτες στο σχολείο. Κύριε Νικολαΐδη.

Τηλεφωνική συζήτηση με Π. Νικολαΐδη για πατέρα που πήγε στο σχολείο να ζητήσει τον λόγο από την Διευθύντρια γιατί τιμώρησε την κόρη του για τον λόγο ότι βιντεοσκοπούσε το περιστατικό της χειροδικίας. Ο Νικολαΐδης αναφέρει ότι, με βάση τον κανονισμό οι βιντεοσκοπήσεις εν ώρα μαθήματος απαγορεύονται.

Ταυτόχρονα αρχίζει να προβάλλεται σε τηλεοπτικό παράθυρο (μεγέθους πέραν της μισής οθόνης) το βίντεο με την χειροδικία του καθηγητή, με τα πρόσωπα σβησμένα το οποίο προβάλλεται έξι(6) φορές.

Στη συνέχεια μπαίνει στη συζήτηση, επίσης τηλεφωνικά, ο κ. Ντίνος Έλληνας- πρόεδρος σχολικών εφοριών για θέματα ασφάλειας των σχολείων.

Μετά την έκτη επαναληπτική προβολή του βίντεο με την χειροδικία αλλάζει το πλάνο (Γενικό Υπουργείου Παιδείας και πλάνα από σχολεία χωρίς να φαίνονται πρόσωπα).

Στη συνέχεια ο δημοσιογράφος ολοκληρώνει την συζήτηση και αποδεσμεύει τον κ. Έλληνα για να συνεχίσει για λίγο ακόμα με τον κ. Νικολΐδη.

Ον. Σωκράτους: Ευχαριστώ κ. Έλληνα. Κύριε Νικολαΐδη, ένα τελευταίο ερώτημα για τον εκπαιδευτικό που παρουσιάζεται στο βίντεο, τι ενημέρωση έχετε σήμερα εσείς;

Π. Νικολαΐδης: Τι ενημέρωση; Ο εκπαιδευτικός πάει κανονικά στο σχολείο. Σήμερα, όταν και ο κύριος Υπουργός εκεί, με παρέμβαση δική μου, είχε έτσι μια δίλεπτη συνομιλία μαζί του.

Ο.Σωκράτους: Ζητήθηκε να απομακρυνθεί; Από γονείς;

Π.Νικολαΐδης: Μα δεν έχει δικαίωμα, δεν έχει δικαίωμα. Και γιατί να απομακρυνθεί; Ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός για να απομακρυνθεί πρέπει να τροχοδρομηθούν συγκεκριμένες διαδικασίες.

Ο.Σωκράτους: Απολογήθηκε πάντως. Είδα ότι απολογήθηκε.

Π.Νικολαΐδης: Ναι, νομίζω σε κάποιο κανάλι είχε απολογηθεί. Ήταν ένα ατυχές γεγονός γιατί ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός χαρακτηρίζεται από την αγάπη του προς τα παιδιά και την ευγένεια του και όλα τα σχετικά. Εντάξει. Ήταν ένα ατυχές γεγονός. Σίγουρα είναι καταδικαστέο, δεν το συμεριζόμαστε και ότι προβλέπεται να γίνει, θα γίνει.

Ενώ μιλά ο κ. Νικολαΐδης το βίντεο με την χειροδικία του καθηγητή, με τα πρόσωπα σβησμένα προβάλλεται σε τηλεοπτικό παράθυρο (μεγέθους πέραν της μισής οθόνης) άλλες δύο(2) φορές.

Ο.Σωκράτους: Σας ευχαριστώ κύριε Νικολαΐδη. Να δούμε και την δήλωση του Υπουργού.

Ακολούθως προβλήθηκαν οι δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας».

Η Αρχή θεωρεί ότι ο πιο πάνω ανυπόστατος ισχυρισμός του Δικηγόρου του οργανισμού να οφείλεται σε, εκ παραδρομής, λανθασμένη πληροφόρηση.

Αναφορικά με το ισχυρισμό του οργανισμού όπως αυτός καταγράφεται στη 2^η σελίδα, στη 2^η παράγραφο της επιστολής του Δικηγόρου του ημερομ.24/2/2020 και συγκεκριμένα ότι «*Η ποινή της κύρωσης που θα επιβληθεί στους πελάτες μου θα πρέπει να αφορά μια παράβαση καθ' όσον και οι δύο παραβάσεις που κρίθηκαν από την Αρχή αφορούν μια παράβαση η οποία πηγάζει από την μετάδοση του βίντεο – διαπληκτισμού καθηγητή και μαθητριάς.*», η Αρχή σημειώνει ότι πρόκειται για δύο ξεχωριστές παραβάσεις των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000). Η μια παράβαση αφορά στη μετάδοση και το περιεχόμενο του επίμαχου ρεπορτάζ, ενώ η άλλη αφορά στο γεγονός ότι δεν λήφθηκε ειδική πρόνοια και το εν λόγω ρεπορτάζ δεν προπαρασκευάστηκε με ευαισθησία.

Περαιτέρω, η Αρχή, κρίνει σκόπιμο να επαναλάβει τα εξής:

Η Νομοθεσία είναι απόλυτα σαφής αναφορικά με τις σκηνές βίας και την προστασία των ανηλίκων και επομένως ο οργανισμός όφειλε να περιορίσει τα όρια της μετάδοσης στο βαθμό που να εξυπηρετούν την είδηση και να προστατεύουν τους ανήλικους. Ειδικότερα για την προστασία των ανηλίκων, ο Νομοθέτης έχει προνοήσει, ώστε σε σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους ή που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών να προηγείται αυτών οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση. Επίσης, η επανειλημμένη προβολή της υπό αναφοράς σκηνής βίας εναντίον παιδιού, πιθανόν να προκάλεσε φόβο στους τηλεθεατές και το εν λόγω ρεπορτάζ δεν προπαρασκευάστηκε με ευαισθησία. Η Αρχή κρίνει ότι έστω και να υπήρξε αλλοίωση της εικόνας, εντούτοις η άσκηση βίας ήταν καθ' όλα ευδιάκριτη στους τηλεθεατές. Στις 15.5.2019, κατά τη διάρκεια ρεπορτάζ με τίτλο «ΣΑΛΟΣ ΜΕ ΒΙΝΤΕΟ ΠΟΥ ΔΕΙΧΝΕΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΑ ΚΤΥΠΙΑ ΜΑΘΗΤΡΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ», συνολικής διάρκειας 2'12'' περίπου, το βίντεο μεταδόθηκε τέσσερις (4) φορές σε ολόκληρη την οθόνη και τρεις (3) φορές στο ήμισυ της οθόνης (συνολικά 1'18'' περίπου).

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η αυστηρότητα, με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων συμπεριλαμβανομένης της ειλικρινής μεταμέλειας του οργανισμού καθώς επίσης της δέσμευσής του ότι στο μέλλον θα είναι πιο προσεκτικός, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό τις εξής κυρώσεις:

- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(δ) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000, που έγινε στις **15/5/2019**, το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(ε) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000), που έγινε στις **15/5/2019**, το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€2.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΜΥ